

# МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

## НАРЕДБА № 8121з-758 от 22 октомври 2014 г. за осъществяване на превантивна дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението на Министерството на вътрешните работи Обн. Д.В. бр. 90/30.10.2014г.

### Глава първа.

### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл.1.** С тази наредба се определя редът за осъществяване на превантивна дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението (ПБЗН) на Министерството на вътрешните работи (МВР) при изпълнение на задачата за осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации.

**Чл.2.** Превантивната дейност се осъществява от органите за ПБЗН на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” при МВР (ГДПБЗН - МВР) съвместно с органите на държавната власт, местното самоуправление, юридическите лица и гражданите при оказване на експертна и методическа помощ.

**Чл.3.** Превантивната дейност на ГДПБЗН - МВР обхваща:

1. информационно-разяснителна дейност и обучение на населението за предотвратяване на пожари, за формиране на необходимото поведение при пожари, бедствия и извънредни ситуации и за прилагане на необходимите защитни мерки;
2. подпомагане на органите на изпълнителната власт при изпълнение на функциите им по защита при бедствия;
3. участие в разработването и приемането на насоки за обучението за защита при бедствия. (крайна стратегическа цел - формиране на базови знания и изграждане култура на поведение за защита при бедствия чрез използване на образованието и обучението)

**Чл.4.** При осъществяване на превантивната дейност органите за ПБЗН на МВР:

1. ползват текущата информация за оперативната обстановка в страната и дейността на органите за ПБЗН от Националния оперативен център (НОЦ) и областните оперативни центрове (ОЦ) на ГДПБЗН – МВР, съгласно териториалната и функционалната им компетентност;
2. поддържат връзка с Националния оперативен център и областните оперативни центрове на ГДПБЗН – МВР по време на ликвидиране на вредните последици от произшествия, провеждане на учения в областта на защитата при пожари, бедствия и извънредни ситуации, при планиране и задействане на механизмите за сътрудничество за подпомагане, свързани с механизмите за гражданско-аварийното планиране, гражданската защита и др.;
3. ползват информационни, статистически и аналитични данни в областта на ПБЗН за нуждите на редакционно-издателската, информационната и разяснителна дейност;
4. анализират придобитата информация в областта на ПБЗН за определяне на насоките, планирането и осъществяването на превантивна дейност;
5. подпомагат организирането на доброволни формирования за предотвратяване или овладяване на пожари, бедствия и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях;
6. взаимодействат със служителите от Специализираната административна дирекция "Пресцентър и връзки с обществеността" на МВР;
7. проучват международния опит и добрите практики, разработват и прилагат нови

методи, форми и средства за осъществяване на превантивната дейност. За осъществяване на тази дейност, органите осъществяващи ПД взаимодействат със структурното звено от ГДПБЗН – МВР, отговарящо за международното сътрудничество.

Чл.5. (1) Финансирането на превантивната дейност на ГДПБЗН се извършва целево от бюджета за съответната година и/или чрез кандидатстване за финансиране от национални, международни и други източници по установения в МВР ред.

(2) Необходимите финансови средства за осъществяване на превантивна дейност се планират и заявяват съгласно утвърдени вътрешни правила и в съответствие със система за финансово управление и контрол (СФУК) на ГДПБЗН.

(3) При недостиг на финансови средства за реализиране на определени дейности, същите могат да бъдат допълващо финансирани по реда на чл. 56 от Закона за защита при бедствия.

(4) При недостиг на финансови средства за реализиране на определени дейности или при липса на финансиране на дейности, се извършва мотивирана преоценка по приоритети и очакван ефект, така че с наличното финансиране да се реализира оптимален обем от дейности.

(5) Промени на планираните дейности се извършват по установения в МВР ред с мотивите по ал.4.

## **Глава втора.**

# **ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ ОТ ОРГАНИТЕ ЗА ПБЗН НА МВР**

## **Раздел I.**

### **Информационно-разяснителна дейност и обучение на населението**

Чл.6. (1) Органите за ПБЗН осъществяват информационно-разяснителна дейност и обучение на населението за предотвратяване на пожари, за формиране на необходимото поведение и действия при пожари, бедствия и извънредни ситуации и за прилагане на необходимите защитни мерки.

(2) Информационно-разяснителната дейност е информационно въздействие за повишаване нивото на информираност и осведоменост на населението чрез подходящи канали и средства за обществена комуникация, организиране на обществено насочени инициативи, мероприятия и прояви с учебен, спортно-състезателен и демонстративен характер.

(3) При осъществяване на дейността по ал. 2 органите за ПБЗН разработват специализирани материали, организират и провеждат целенасочени информационни кампании за:

1. повишаване информираността на органите на държавната власт, местното самоуправление, юридическите лица и гражданите;

2. формиране и поддържане на необходимото поведение у гражданите за спазване на общоприетите и установените с нормативен акт правила за недопускане на пожари и създаване на предпоставки за възникването и разпространението им;

3. прилагане на мерките за осигуряване на защита и необходимите действия при пожари, бедствия и извънредни ситуации;

4. разясняване дейността на органите за ПБЗН, традициите и достиженията, популяризиране на добри практики и международен опит;

5. подпомагане създаването на доброволни формирования за предотвратяване и овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и за отстраняване на последиците от тях;

6. популяризиране и подпомагане на младежкото движение "Млад огнеборец" и други

специализирани извънкласни и извънучилищни форми за работа с подрастващите.

(4) При осъществяване на дейността по ал. 2 органите за ПБЗН организират и провеждат демонстративни и спортно – състезателни прояви, информационни и практически занятия и други дейности за обществено въздействие в областта на превенцията по ПБЗН.

(5) В информационно - разяснителната дейност се включват специфични елементи съобразени с оперативната обстановка в областта на ПБЗН за съответния период и територия (потенциални опасности и рискове, рискови групи от населението и комуникационни канали за информационно въздействие, относими към различните целеви групи).

(6) Дейността на органите за ПБЗН по обучение на населението за формиране на необходимото поведение и действия при пожари, бедствия и извънредни ситуации и за прилагане на необходимите защитни мерки включва:

1. Участие в разработването и приемането на насоки за обучението за защита при бедствия; (крайна стратегическа цел - формиране на базови знания и изграждане култура на поведение за защита при бедствия чрез използване на образованието и обучението)

2. участие в разработването на програми за обучение, учебни материали и помагала в областта на защитата от пожари, бедствия и извънредни ситуации за детските градини и училищата и планове за обучение и подготовка за защита при бедствия на ръководния персонал и учителите в системата на народната просвета;

3. оказване на методическа и експертна помощ при провеждане на учебни занятия, семинари, беседи и други форми на обучение;

4. участие в разработването на обучителни материали, методически пособия и дидактични средства;

5. организиране и провеждане на ученическите състезания на младежки противопожарни отряди (МПО) „Млад огнеборец”, „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации”, международния конкурс за детска рисунка „С очите си видях бедата” и други независимо и в партньорство дейности.

(7) Органите за ПБЗН оказват методическа и експертна помощ на териториалните органи на изпълнителната власт при изпълнение на функциите им по защита при бедствия при:

1. разработването на плановете по защита при бедствия;

2. организиране и провеждане на тренировки и учения по прилагане на плановете по защита при бедствия;

3. обучение на служителите от подчинените им звена, служби и други оперативни структури за изпълнение на дейности по защитата;

4. обучение на населението;

5. изпълнение на други техни функции по защита при бедствия.

## **Раздел II.**

### **Редакционно-издателска и културно-информационна дейност**

**Чл.7.** (1) Органите за ПБЗН извършват специализирана редакционно-издателска и културно-информационна дейност в областта на пожарната безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации.

(2) Редакционно-издателската дейност представлява подготовката, списването, издаването и разпространението на периодични и други издания в областта на ПБЗН за нуждите на:

1. отразяване политиката и дейността на органите за ПБЗН на МВР, положителни национални и международни добри практики и тенденции в областта на пожарната безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации;

2. осъществяване на информационно-разяснителна дейност и обучение на населението;

3. повишаване професионалната компетентност и административния капацитет на служителите от органите за ПБЗН при МВР;
  4. популяризиране на традициите и достиженията на страната в областта на ПБЗН.
- (3) Органите за ПБЗН организират и извършват културно-информационна дейност чрез:
1. организиране на публични мероприятия, презентации, специализирани изложби и др.;
  2. съхраняване историческата памет за развитието, традициите и достиженията на страната, както и участието в международното сътрудничество за осигуряването на пожарната безопасност и защитата при пожари, бедствия и извънредни ситуации;
  3. взаимодействие със средствата за масова информация, културните институции, организации и дейци по реда, установен в МВР;
  4. оказване на методическа и експертна помощ на други органи, юридически и физически лица при провеждане на културно-информационна дейност, свързана с осигуряване на пожарната безопасност и защитата при пожари, бедствия и извънредни ситуации;
  5. организиране отбелязването на важни дати, годишнини, чествания, празници и др., свързани с конкретни инициативи, значими събития и личности свързани с осигуряването на пожарната безопасност и защитата при пожари, бедствия и извънредни ситуации.

### **Раздел III**

#### **Планиране на защитата при бедствия**

**Чл.8.** ГДПБЗН – МВР подпомага министъра на вътрешните работи при осъществяване на взаимодействие с органите на изпълнителната власт и неправителствените организации за:

1. разработване на Националния план за защита при бедствия и за актуализиране на негови части;
2. разработване на Националната програма за защита при бедствия и на годишните планове за изпълнението ѝ;
3. установяване и означаване на европейската критична инфраструктура (ЕКИ) и при съгласуването на операторските планове на означената ЕКИ
4. изпълнение на дейностите по установяване на критичните инфраструктури (КИ) и обектите им в Република България;
5. координиране изпълнението на Националната програма за защита при бедствия, на годишните планове за изпълнението и, както и на областните планове за защита при бедствия;

**Чл.9.** Органите за ПБЗН оказват методическа и експертна помощ на териториалните органи на изпълнителната власт по отношение на защитата при бедствия при:

1. разработването на плановете по защита при бедствия;
2. организиране и провеждане на тренировки и учения по плановете за защита при бедствия.

**Чл. 10.** Методическата и експертна помощ при планирането на защитата при бедствия на общинско и областно ниво от страна на органите за ПБЗН на СДПБЗН/РДПБЗН включва:

1. събиране и предоставяне на информация, необходима за анализа и оценката на риска, за всяка от опасностите, специфични за съответната територия - сеизмична, геоложка, радиационна, биологична, от вредно въздействие на води, от аварии с опасни вещества и др;
2. обмен на информация за актуализиране на данните за средствата за защита на населението, за планираните сили и ресурси в случай на бедствие, за екипите на единната спасителна система (ЕСС) и техните възможности за провеждане на НАВР;
3. изготвяне на експертни становища по прилагане на нормативната уредба, относно: задължения и компетентност на териториалните структури и на ведомствата във връзка с изпълнение на предвидените в плановете за защита при бедствия мерки; процедурите за ранно

предупреждение и оповестяване на органите на териториалната изпълнителна власт, на съставните части на ЕСС и на населението, в зависимост от характера на бедствието;

5. провеждане на обучения съвместно с органите на териториалната изпълнителна власт, на юридическите лица и на населението за задълженията им при възникване на бедствие, при въвеждане на съответния областен/общински план за защита и при обявяване на бедствено положение;

6. изготвяне на предложения до териториалните органи на изпълнителната власт за актуализиране на плановете за защита при бедствия при наличието на данни за настъпили съществени промени в условията при които са били изготвени.

**Чл.11.** Началника на СДПБЗН/РДПБЗН определя със заповед реда за оказване на методическа и експертна помощ на териториалните органи на изпълнителната власт и служителите, пряко отговарящи за дейността по общини.

## Раздел IV

### **Мониторинг и анализ на данни с цел управление на риска от бедствия и координация на съставните части на единната спасителна система**

**Чл.12.** Мониторингът и анализът на данните за радиационната обстановка включват:

1. поддържане на дублираща станция към Националната система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в Република България;

2. изготвяне на ежедневен анализ на радиационната обстановка в страната след обобщаване на данните от постове за радиационно наблюдение и Националната система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в Република България;

3. ежедневно публикуване на информация за радиационния фон в Република България на интернет страницата на ГДПБЗН - МВР, а при възникване на извънредна обстановка - и информацията, предоставена от Агенцията за ядрено регулиране;

4. поддържане и използване на работна станция на системата за подпомагане вземането на решения при аварийни ситуации в реално време (RODOS);

5. поддържане на дублираща станция по Споразумението за уведомяване и обмяна на информация във всички случаи, в които една от страните участнички или държава - членка на Евратом реши да предприеме широкообхватни по естеството си мерки за защита на населението в случай на радиационна опасност (ECURIE).

**Чл.13.** За управление на риска от бедствия и координация на съставните части на ЕСС, НОЦ и ОЦ:

1. получават, обработват и предоставят информация за възникнали пожари, бедствия и извънредни ситуации на територията на Република България;

2. получават, обработват и предоставят данните за анализ, получавани от системите за мониторинг на МВР за подпомагане на процеса.

**Чл.14.** НОЦ поддържа непрекъснатата връзка и извършва обмен на информация за реагиране при бедствия, пожари и извънредни ситуации като национална оперативна точка 24/7 с Центъра за мониторинг и информация (MIC) на Европейската комисия, Ситуационния център за извънредни ситуации на Съвета на Европейския съюз (SITCEN), Евроатлантическия координационен център за реагиране при бедствия (EADRCC) на НАТО, Офиса за координация на хуманитарните дейности на ООН (UNOCHA) и регионалните споразумения - Инициативата за превенция и готовност при бедствия за Югоизточна Европа (DPPI - SEE), Съвета за гражданско-военно аварийно планиране в Югоизточна Европа (CMEP SEE Council).

## Раздел V

### Координация и участие в планирането, подготовката и провеждането на учения в областта на защитата при пожари, бедствия и извънредни ситуации, гражданското аварийно планиране и механизма за гражданска защита на Европейския съюз

**Чл.15.** За провеждане на учения в областта на защитата при пожари, бедствия, извънредни ситуации, гражданското аварийно планиране и механизма за гражданска защита на Европейския съюз, ГДПБЗН - МВР:

1. участва в планирането, подготовката и провеждането на национални пълномощабни учения за проиграване на Националния план за защита при бедствия;

2. участва в планирането, подготовката и провеждането на пълномощабно аварийно учение и аварийни тренировки на ЕСС за прилагане на външния аварийен план на АЕЦ "Козлодуй" поне веднъж на 5 години;

3. организира участието в обучения, тренировки и учения на ръководния състав и експертите от регистрираните модули за спасителни операции в областта на гражданската защита съгласно програмите за обучение и графика за провеждане на тренировки и учения на ЕС.

**Чл.16.** Органите на ПБЗН на СДПБЗН/РДПБЗН участват в планирането, подготовката и провеждането на:

1. пълномощабни учения за проиграване на областни и общински планове за защита при бедствия;

2. тренировки по изпълнение на аварийни планове на обекти по чл. 35 от ЗЗБ и планове за защита при бедствия на пребиваващите на обекти по чл. 36 от ЗЗБ при заявено искане от ръководителя на съответния обект.

## Глава трета.

### ОРГАНИЗАЦИЯ, РЪКОВОДСТВО И КОНТРОЛ НА ОРГАНИТЕ ЗА ПБЗН, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

**Чл.17.** (1) ГДПБЗН - МВР:

1. организира и осъществява превантивната дейност в областта на пожарната безопасност и защитата при пожари, бедствия и извънредни ситуации на територията на страната съвместно с органите на държавната власт, местното самоуправление, юридическите лица и гражданите;

2. методически ръководи и контролира осъществяваната превантивна дейност от СДПБЗН/РДПБЗН при ГДПБЗН - МВР;

3. разработва приоритетни насоки на дейността (концепции, стратегии, програми, проекти, инициативи и др.) за създаване на необходимите условия за формиране и провеждане на ефективна национална политика по превенция за пожари, бедствия и извънредни ситуации;

4. информира, координира и взаимодейства с органите на държавната власт, местното самоуправление, юридическите лица и гражданите за подготовка на населението за действия при пожари, бедствия и извънредни ситуации;

5. осъществява сътрудничеството в областта на превантивната дейност по ПБЗН със съответните служби на други държави, международни органи и организации;

6. предлага на министъра на вътрешните работи за разглеждане от Консултативния съвет за подпомагане на Министерския съвет при формиране на държавната политика в областта на защитата при бедствия:

а) мерки за координиране на националните политики, свързани със защитата при бедствия;

б) мерки за координиране при изграждането и за успешното интегриране на системи за

мониторинг, свързани със защитата при бедствия;

- в) въвеждането на добри практики, свързани със защитата при бедствия изхождайки от международния опит;
- г) експерти и експертни становища за участие в подготовката на проекти на стратегически документи, нормативни актове, насоки за обучение и други, свързани с държавната политика по защита при бедствия;
- д) експерти и експертни групи за участие в изготвянето на становища на нормативни актове и международни документи в областта на защитата при бедствия;
- е) мерки за координиране на дейностите по анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия;
- ж) провеждането на информационни кампании за рисковете от бедствия и реакции при бедствия.

(2) СДПБЗН и РДПБЗН при осъществяване на превантивна дейност:

2. взаимодействат с териториалните структури на държавната власт, местното самоуправление, юридическите лица и гражданите и подпомагат дейността им в областта на ПБЗН със специализирани информационни материали;

3. информират и предлагат на органите по т. 2 мерки за снижаване риска при пожари, бедствия и извънредни ситуации;

4. организират мероприятия с превантивен характер като обучения, занятия, демонстративни прояви и други дейности за информиране и обучение на населението за предотвратяване на пожари, за формиране на необходимото поведение и действия при пожари, бедствия и извънредни ситуации и за прилагане на необходимите защитни мерки;

5. организират и провеждат обществено насочени инициативи, мероприятия и прояви с учебен, спортно-състезателен и демонстративен характер, ученическите състезания на МПО „Млад огнеборец“; „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“; международния конкурс за детска рисунка „С очите си видях бедата“ и други независими и в партньорство дейности;

6. организират провеждането на културно-информационна и разяснителна дейност сред населението.

**Чл.18.** (1) Превантивната дейност се планира, отчита и анализира по реда, установен за Министерството на вътрешните работи.

(2) Превантивната дейност, осъществявана от органите на ПБЗН, се регистрира в дневник (съгласно приложението) за ежедневен отчет и се отчита като самостоятелна част от цялостната им дейност.

(3) Превантивната дейност се оценява, като отделен елемент от дейността на структурните звена на ГДПБЗН – МВР по методика, утвърдена от главния секретар на МВР.

## **Глава четвърта.**

### **ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ЦЕНТРАЛНИТЕ И ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ОРГАНИ НА ДЪРЖАВНАТА ВЛАСТ И МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ, ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА И ГРАЖДАНИТЕ**

**Чл.19.** Органите на ГДПБЗН - МВР в съответствие с тяхната компетентност взаимодействат с централните и териториалните органи на държавната власт и местното самоуправление, юридическите лица и гражданите при планиране, координиране и осъществяване на превантивната дейност за осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации, като:

1. участват при разработването и съгласуването на нормативни актове, концепции, стратегии, методики (за оценка на риска от природни и антропогенни заплахи, за установяване на

критична инфраструктура и др.) и указания, свързани с превантивната дейност;

2. осъществяват взаимодействие и обменят информация за обектите от критичната инфраструктура, обектите по чл. 35 и 36 ЗЗБ, активни и стабилизирани свлачища, колективни средства за защита и водоземните съоръжения за ползване при извънредни ситуации;

3. участват в организацията, координацията и контрола на съвместните задачи, инициативи и мероприятия, отчитат постигнатите резултати и работят за подобряването им;

4. при необходимост, но не по-малко от един път годишно, предоставят на териториалните органи на изпълнителната власт анализ на оперативната обстановка по ПБЗН и информация за съществени проблеми в обслужваната територия, като предлагат превантивни мерки за тяхното решаване.

### **Заключителни разпоредби**

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 17, ал. 4 Закона за Министерството на вътрешните работи.

§ 2. Отменя се Наредба № Из-3147 от 12 декември 2011 г. за реда за осъществяване на превантивна дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението на министерството на вътрешните работи (обн. ДВ. бр.100 от 20 Декември 2011г.).

§ 3. Изпълнението на наредбата се възлага на органите за пожарна безопасност и защита на населението на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и териториалните и звена.



Приложение към чл.17, ал.2

**ДНЕВНИК**  
**ЗА РЕГИСТРИРАНЕ НА ИЗВЪРШЕНА ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ**  
**ОТ ОРГАНИТЕ ЗА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО**  
на

.....  
(изписва се СДПБЗН, РДПБЗН - ....., РСПБЗН или УПБЗН)

№ по ред	Дата	Място	Пояснение на извършената дейност (конкретни действия извършени във връзка с изпълнение на задача, кампания, мероприятие и др.)	Извършил дейността/ Ръководител на дейността (име, фамилия, длъжност)	Забележка
1	2	3	4	5	6